EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2021 04 21
COM(2021) 195 final

2021/0101 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijų, kurių turi būti laikomasi Europos Sąjungos vardu Susitarimo dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų dalyvėms ir Sektorių susitarimo dėl eksporto kreditų civiliniams orlaiviams (SSO) dalyvėms taikant rašytinę procedūrą, dėl Jungtinės Karalystės prašymų prisijungti prie šių susitarimų

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas teikiamas dėl sprendimo, kuriuo nustatoma pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu Susitarimo dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų (toliau – Susitarimas) dalyvėms ir Sektorių susitarimo dėl eksporto kreditų civiliniams orlaiviams (toliau – Sektorių susitarimas dėl orlaivių arba SSO) dalyvėms taikant rašytinę procedūrą, dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės (toliau – Jungtinė Karalystė) prašymų tapti Susitarimo dalyve ir SSO dalyve.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Susitarimas ir Sektorių susitarimas dėl orlaivių

Susitarimas yra savanoriškas susitarimas, kuriuo siekiama nustatyti tinkamo oficialiai remiamų eksporto kreditų naudojimo sistemą. Praktiškai tai reiškia, kad sudaromos vienodos sąlygos (t. y. konkurencija grindžiama eksportuojamų prekių ir paslaugų kaina ir kokybe, o ne suteiktomis finansinėmis sąlygomis) ir kartu siekiama naikinti subsidijas ir prekybos iškraipymus, susijusius su oficialiai remiamais eksporto kreditais (toliau – oficiali parama). Susitarimas įsigaliojo 1978 m. balandžio mėn. ir yra neribotos trukmės.

Sektorių susitarimas dėl orlaivių yra Susitarimo III priedas ir jo tikslas – nustatyti nuspėjamo, nuoseklaus ir skaidraus oficialiai remiamų eksporto kreditų civilinių orlaivių ir susijusių prekių ir paslaugų, nurodytų SSO 4 straipsnio a dalyje, pardavimui ar nuomai, naudojimo sistemą. Taigi SSO taip pat siekiama skatinti vienodas sąlygas orlaivių sektoriaus eksporto srityje ir naikinti subsidijas bei prekybos iškraipymus, susijusius su oficialia parama. Sektorių susitarimas dėl orlaivių įsigaliojo 2011 m. vasario 1 d.

Susitarimas, įskaitant Sektorių susitarimą dėl orlaivių, administraciniu požiūriu yra integruotas į EBPO ir jam teikiama EBPO kreditų sekretoriato parama. Nepaisant to, nei Susitarimas, nei Sektorių susitarimas dėl orlaivių nėra EBPO aktai[1].

Europos Sąjunga – ne jos valstybės narės – yra Susitarimo ir Sektorių susitarimo dėl orlaivių dalyvė ir abu šie susitarimai yra perkelti į *acquis communautaire* 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1233/2011[2]. Todėl Susitarimas ir Sektorių susitarimas dėl orlaivių yra teisiškai privalomi pagal Sąjungos teisę.

2.2. Susitarimo dalyvės ir SSO dalyvės

Šiuo metu yra dešimt Susitarimo dalyvių (toliau – Susitarimo dalyvės): Australija, Kanada, Europos Sąjunga, Japonija, Korėja, Naujoji Zelandija, Norvegija, Šveicarija, Turkija ir Jungtinės Valstijos.

Sektorių susitarimo dėl orlaivių dalyvių (toliau – SSO dalyvės) taip pat yra dešimt ir iš esmės SSO dalyvės sutampa su Susitarimo dalyvėmis. Vieninteliai skirtumai, kad Brazilija yra SSO dalyvė (bet ne Susitarimo dalyvė), o Turkija nėra SSO dalyvė (bet yra Susitarimo dalyvė).

Susitarimo ir SSO dalyvės bendru sutarimu sprendžia atitinkamai dėl Susitarimo arba SSO pakeitimų.

---

[1] Kaip apibrėžta EBPO konvencijos 5 straipsnyje.

[2] 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1233/2011 dėl tam tikrų gairių taikymo oficialiai remiamiems eksporto kreditams, kuriuo panaikinami Tarybos sprendimai 2001/76/EB ir 2001/77/EB (OL L 326, 2011 12 8, p. 45).

Susitarimo 3 straipsnyje nustatyta, kad dabartinės dalyvės gali pakviesti kitas EBPO nares ir ne nares tapti Susitarimo dalyvėmis. SSO dalyve galima tapti SSO I priedėlyje nustatyta tvarka.

Europos Komisija atstovauja Sąjungai Susitarimo ir SSO dalyvių susitikimuose, taip pat, kai Susitarimo ir SSO dalyvės priima sprendimus rašytine procedūra.

2.3. Numatomas Susitarimo dalyvių ir SSO dalyvių aktas

Numatomu aktu Jungtinei Karalystei būtų suteiktas Susitarimo ir SSO dalyvės statusas pagal atitinkamus Jungtinės Karalystės prašymus tapti Susitarimo dalyve ir SSO dalyve.

Jungtinei Karalystei išstojus iš ES, ji neteko atstovavimo Susitarime ir SSO. 2021 m. sausio 28 d. rašte Jungtinė Karalystė paprašė atitinkamų dalyvių oficialiai sutikti, kad Jungtinė Karalystė taptų abiejų susitarimų dalyve. Sausio 29 d. Susitarimo pirmininkas ir SSO dalyvės išplatino Jungtinės Karalystės prašymus ir nustatė 2021 m. kovo 31 d. terminą esamoms dalyvėms oficialiai atsakyti. 2021 m. vasario 11 d. Pirmininko pranešimu terminas pratęstas iki 2021 m. gegužės mėn. galo.

Patvirtinus Jungtinės Karalystės dalyvavimą Susitarime ir SSO, reikėtų pakeisti Susitarimo 3 straipsnį ir SSO 3 straipsnį, t. y. nuostatas, kuriose išvardijamos atitinkamos dalyvės.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, tikslinga nustatyti Sąjungos poziciją, kurios susitarimu įsteigtame organe turi būti laikomasi Sąjungos vardu, nes sprendimas bus privalomas Sąjungai ir turės poveikio Sąjungos teisei pagal Reglamento (ES) Nr. 1233/2011 1 straipsnį, kuriame teigiama, kad „Susitarime dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų (toliau – Susitarimas) nustatytos gairės taikomos Sąjungoje. Susitarimo tekstas pateikiamas šio reglamento priede.“

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Numatomais aktais Jungtinei Karalystei būtų sudarytos sąlygos tapti Susitarimo dalyve ir SSO dalyve.

2021 m. sausio 29 d. Pirmininko pranešime teigiama: „Jungtinė Karalystė buvo viena iš pirmųjų šalių, XX a. 8-ajame dešimtmetyje nustačiusi finansines taisykles oficialiai remiamiems eksporto kreditams, ir nuo to laiko teikia nemažai tiek standartinių eksporto kreditų, tiek eksporto kreditų orlaiviams. Ji taip pat aktyviai dalyvauja Eksporto kreditų ir kreditų garantijų darbo grupės veikloje. Todėl būtų logiška ir abipusiškai naudinga Jungtinei Karalystei toliau turėti dalyvės statusą. Tikiuosi, kad dalyvės pritars šiam prašymui.“ Iš tiesų planuojama, kad visos Susitarimo dalyvės ir visos SSO dalyvės pritars Jungtinės Karalystės prašymams.

Sąjunga suinteresuota, kad Jungtinė Karalystė dalyvautų tiek Susitarime, tiek SSO. Abu susitarimai užtikrina tvarkingo ir skaidraus oficialiai remiamų eksporto kreditų naudojimo atitinkamose jų taikymo srityse sistemą ir skatina vienodas sąlygas oficialiai remiamiems eksporto kreditams. Pastaraisiais metais Jungtinė Karalystė vis aktyviau teikia oficialią paramą. 2018 m. Jungtinės Karalystės vyriausybinis eksporto kreditų paramos departamentas „UK Export Finance“ (UKEF) suteikė mažiau nei 2 mlrd. EUR vertės oficialią paramą. 2019 m. ši suma siekė maždaug 5,5 mlrd. EUR. Jungtinė Karalystė, kaip Susitarimo ir Sektorių susitarimo dėl orlaivių dalyvė, turėtų laikytis jų taisyklių.

Be to, kalbant konkrečiai apie Sektorių susitarimą dėl orlaivių, svarbu atsižvelgti į tai, kad Jungtinė Karalystė toliau valdo dalį bendrovės „Airbus“. Todėl ES valstybės narės ir Jungtinė Karalystė bendrai yra suinteresuotos oficialių eksporto kreditų reguliavimu orlaivių gamybos sektoriuje.

Atsižvelgiant į tai, kad numatomo sprendimo tikslas – užtikrinti vienodas sąlygas ES eksporto pramonei ir tinkamai atsižvelgti į ES ir Jungtinės Karalystės konkrečių ekonominių interesų derinimą orlaivių gamybos sektoriuje, pozicijos, kurių turi būti laikomasi Sąjungos vardu, turėtų būti pritarti, kad Jungtinė Karalystė taptų Susitarimo dalyve ir Sektorių susitarimo dalyve.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą“.

Sąvoka „teisinę galią turintys aktai“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį“[3].

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Du aktai, kuriuos turi priimti Susitarimo dalyvės ir SSO dalyvės (t. y. nuspręsti dėl Jungtinės Karalystės prašymų tapti Susitarimo dalyve ir SSO dalyve), yra teisinę galią turintys aktai. Numatomi aktai yra teisinę galią turintys aktai, nes 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1233/2011 dėl tam tikrų gairių taikymo oficialiai remiamiems eksporto kreditams, kuriuo panaikinami Tarybos sprendimai 2001/76/EB ir 2001/77/EB, 1 straipsnyje teigiama, kad „Susitarime dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų (toliau – Susitarimas) nustatytos gairės taikomos Sąjungoje. Susitarimo tekstas pateikiamas šio reglamento priede.“

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis numatomų aktų tikslas ir turinys yra susiję su bendra prekybos politika. Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra 207 straipsnis.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 207 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa kartu su 218 straipsnio 9 dalimi.

[3] 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija prieš Tarybą*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

5. NUMATOMO AKTO SKELBIMAS

Susitarimo dalyvių ir SSO dalyvių aktais bus iš dalies pakeistas Susitarimas ir Sektorių susitarimas dėl orlaivių, todėl tikslinga priimtus aktus paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

2021/0101 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijų, kurių turi būti laikomasi Europos Sąjungos vardu Susitarimo dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų dalyvėms ir Sektorių susitarimo dėl eksporto kreditų civiliniams orlaiviams (SSO) dalyvėms taikant rašytinę procedūrą, dėl Jungtinės Karalystės prašymų prisijungti prie šių susitarimų

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1233/2011[4] Susitarime dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų (toliau – Susitarimas) pateiktos gairės perkeltos į Sąjungos teisę ir atitinkamai yra teisiškai privalomos Sąjungai[5];

(2) Susitarimo dalyvės yra šios: Australija, Kanada, Europos Sąjunga, Japonija, Korėja, Naujoji Zelandija, Norvegija, Šveicarija, Turkija ir Jungtinės Valstijos;

(3) Sektorių susitarimas dėl eksporto kreditų civiliniams orlaiviams (toliau – Sektorių susitarimas dėl orlaivių arba SSO) yra Susitarimo III priedas ir pagal SSO 2 straipsnį yra neatskiriama Susitarimo dalis. SSO perkeltas į Sąjungos teisę ir teisiškai privalomas Sąjungoje pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1233/2011[6,7];

(4) SSO dalyvės yra: Australija, Brazilija, Kanada, Europos Sąjunga, Japonija, Korėja, Naujoji Zelandija, Norvegija, Šveicarija ir Jungtinės Valstijos;

(5) tiek Susitarimu, tiek Sektorių susitarimu dėl orlaivių sudaromos sąlygos tvarkingai ir skaidriai naudoti oficialiai remiamus eksporto kreditus atitinkamose jų taikymo srityse. Jais siekiama sudaryti vienodas oficialiai remiamų eksporto kreditų teikimo sąlygas ir taip skatinti eksportuotojų konkurenciją, pagrįstą eksportuojamų prekių ir paslaugų kokybe ir kainomis, o ne palankiausiomis oficialiai remiamomis finansinėmis sąlygomis;

---

4 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1233/2011 dėl tam tikrų gairių taikymo oficialiai remiamiems eksporto kreditams, kuriuo panaikinami Tarybos sprendimai 2001/76/EB ir 2001/77/EB (OL L 326, 2011 12 8, p. 45).

5 Ankstesnės EBPO susitarimo redakcijos į ES teisę perkeltos Tarybos sprendimais.

6 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1233/2011 dėl tam tikrų gairių taikymo oficialiai remiamiems eksporto kreditams, kuriuo panaikinami Tarybos sprendimai 2001/76/EB ir 2001/77/EB (OL L 326, 2011 12 8, p. 45).

7 Ankstesnės EBPO susitarimo redakcijos į ES teisę perkeltos Tarybos sprendimais.

(6) Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė (toliau – Jungtinė Karalystė) pasitraukė iš Sąjungos 2020 m. sausio 31 d. [8];

(7) Susitarimo 3 straipsnyje nustatyta, kad dabartinės dalyvės gali pakviesti kitas EBPO nares ir ne nares tapti Susitarimo dalyvėmis. SSO dalyve galima tapti SSO I priedėlyje nustatyta tvarka;

(8) 2021 m. sausio 28 d. raštu Jungtinė Karalystė paprašė, kad Susitarimo dalyvės ir Sektorių susitarimo dėl orlaivių dalyvės pritartų, kad Jungtinė Karalystė taptų atitinkamai Susitarimo dalyve ir Sektorių susitarimo dėl orlaivių dalyve. Susitarimo dalyvės ir SSO dalyvės sprendimą dėl šių prašymų turi priimti taikydamos rašytinę procedūrą;

(9) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi laikytis Susitarimo dalyvės, taip pat poziciją, kurios Sąjungos vardu turi laikytis Sektorių susitarimo dėl orlaivių dalyvės, nes Susitarimo dalyvių ir SSO dalyvių sprendimai Sąjungai bus privalomi pagal Reglamento (ES) Nr. 1233/2011 2 straipsnį,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Susitarimo dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų dalyvėms taikant rašytinę procedūrą, dėl Jungtinės Karalystės prašymo tapti Susitarimo dalyve, yra pritarti šiam prašymui.

1a straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Sektorių susitarimo dėl eksporto kreditų civiliniams orlaiviams dalyvėms taikant rašytinę procedūrą, dėl Jungtinės Karalystės prašymo tapti šio sektorių susitarimo dalyve, yra pritarti šiam prašymui.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas

[8] 2020 m. sausio 30 d. Tarybos sprendimas (ES) 2020/135 dėl Susitarimo dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos sudarymo (OL L 29, 2020 1 31, p. 1).